

Vesterhavet blev en port til mit nye liv som præst

Det var havet, der kaldte mig tilbage til Vendsys-sel, hvor jeg blev præst, skriver Liselotte Wiemer i dette essay i serie om sommerens overflader essay

Liselotte Wiemer

Det var en af de lyse midsommeraftner et sted på Nordsjællands kyst. Der var fællessang på stranden. Det blæste. Og solen fangede vandets bølger som sølv-fisk fra himlen. Vi havde badet, håret var vådt, alt var godt. Vi sang om nøgne piger ved hver en strand og om et hav, der vugger dig til ro.

Det er ikke sandt, at havet sletter alle spor. Sporene sad i mig. Og det var ha-vet, der den aften kaldte mig tilbage til Vendsyssel. Som tegnede bølgetoppene en usynlig nodelinje fra Øresund til Skagerak.

Sådan et øjeblik er man ikke i tvivl: Verden kommer til os udefra. Umærke-ligt siver den ind gennem vores egne hudoverflader. Vi er modtagere. Må-gerne er ikke bare måger. Havet er ikke bare et hav.

Alt kom på samme måde udefra og ind, da jeg blev præst i Nordjylland for mere end fem år siden. Men da det først var kommet ind, kom det aldrig ud igen.

Centrum er os
Og det var et af mit livs gyldne lærdom-

Serie: Sansende sommer

Om sommeren er vi i højere grad i nær kontakt med naturens overflader. Vi kører af sted på den varme asfalt og tager dukkerter i havet. Der er sand mellem tæerne og middagslure på det grønne græs. I denne miniserie skriver fire forfattere hver et essay om somme-rens overflader. Forfatterne er Kim Fupz Aakeson, Liselotte Wiemer, Kristina Stoltz og Kristin Vego.

me. For hvor er vi dog tilbøjelige til at mene, at alt betydningsfuldt kommer indefra. Fra dette fantastiske opfinder-værksted, der hedder mennesket. Nye idéer, tanker, veje, huse, buzzwords, erobringer, afgrunde. Centrum, det er os. Ellers er det overfladisk, knitrer vi. Men måske er det bare endnu et ud-tryk for vores menneskelige selvover-vurdering? Den antropocæne ulykke-lighed. Måske er det langt oftere sådan, at de store oplevelser kommer til os fra omgivelserne. Som lysglimt i havover-fladen, som blød sne og hård regn, som fed jord, varm hud og tørre sandaler.

Så hænder, fødder, lugte, syn, berø-ringer bliver vores sande livsfangarme. Vores mulighed for at bevæge os i ver-den og selv blive bevægede.

I mødet med mit første embede blev ethvert indtryk således en stavelse i et nyt sprog.

Havet er det største

Sognene lå, hvor Jyllands nakke knæk-ker – eller bøjer sig for det, der er større – før det går mod Skagen. Og det større er selvfølgelig himlen, men især er det havet.

Havet, som man kan røre ved og alli-gevel aldrig holde fast i. Havet, der skri-ver dit navn kun for at viske det ud igen. Havet var det største.

Men inden da måtte jeg igennem rundkørslen. Alting måtte fordele sig på en ny måde. Og rundkørslen var helt konkret. Den var den lille by Hornes fordelende centrum, et livskompas med veje som kompasnåle, der gik mod hver sit verdenshjørne. Og for enden lå havet.

Mod øst ville pilen på den anden side af motorvejen ramme Allingdam og As-dal, sognets yderste grænse. Og derfra Kjul Strand. Mod nord pegede kompas-set på havnen i Hirtshals, hvorfra ski-bene sejlede til Norge og Færøerne.

Mod vest lå kirken, som solnedgan-gen hver aften satte i brand. Og bag den skimtede man den uendelige horisont-linje mellem himlen og hav, der senere blev et hvilepunkt i mit sind. Kan man hvile i uendeligheden? Ja, det kan man. Og på åtedage kan man høre færgen tude.

Lidt før kirken lå præstegården på en bakketop. Med skov på den ene side og åbne marker på den anden.

Og bagved alting sang havet. Altid sang det. Som en susen i træerne. Som

FOTO: JOHANNE TEGLGÅRD OLSEN

en tone i luften. Undertiden blot som en ildevarslende stilhed.

Men fra præstegården skulle også landområdet indtages. Fra naboen, der kom med bjesk, til den ulv, vi desværre aldrig så. Fra storslåede bakkedrag til små gårde på knoldede jordveje, hvor man måtte bøje hovedet for at komme ind. Fra det stille, indforståede rum ef-

FOTOS: CLAUD BJØRN LARSEN

Liselotte Wiemer

Født i 1956.

Uddannet i dansk fra Københavns Universitet, hvor hun også har læst filosofi og teologi.

Tidligere præst gennem paragraf 2-ordningen i Horne og Asdal sogne i Nordjylland.

Foredragsholder og litteraturanmelder på Kristeligt Dagblad.

ter gudstjenesten, til sangen, der løf-tede sig i fælleshuset. Også her sang vi om havet. Det var bare om at slå ørerne ud.

Eller rettere: hoppe ned i det.

Aldrig ens

Det begyndte om vinteren. Midt i coro-natiden, hvor der intet andet var at gøre end at dykke sit legeme i det iskolde vand for at mærke, at man levede. Jeg blev headhunted ud af isolationen, men måtte, oh skam! – alt for ofte lokkes. Blæste det ikke lidt for meget i dag? Skar isen ikke i tæerne? Det viste sig senere, at det at blive trukket med ind udefra var en del af den særlige kærlig-hed, stedet skænkede.

Men havet blev min adgang og ind-gang. Og at lære Vesterhavet at kende, som på det sted hedder Tannishugten, er en magisk oplevelse for en sjællænder fra Isefjorden. Aldrig var det ens. Selv i stille vejr, med ikke en krusning på vandoverfladen, lå der en fortælling og ventede. Bare vent, hviskede det. Og sang om storme, skibsførlis og klitter i skred. Eller bare kom, kvidrede det. Og fortalte om en evig lykketilstand på den anden side af solen, om den længsel, der trækker i os og om den tillid, der her, netop i overfladens overraskende bæ-re-evne, står sin prøve. Tør du give dig hen. Eller er du bange for, at jeg spiser dig?

Ikke underligt, at vand er mange østerlandske religioners hovedsymbol. Se til vandet og bliv vis: det er så blødt, at en finger kan gå lige igennem det. Så stærkt, at det kan bære et krydstogt-skib. Det kan bøje af som et siv og det kan udhule en sten. En smule eftergi-venhed, skrev Bertolt Brecht, og du kan

nå de højeste tinder. Det er vandets hemmelighed. Styrke og eftergivenhed. I eventyret skal du krydse floder for at erobre livet. I kristendommen døber vi i vand og Ånd. Du berøres af det. Van-det renser og fornyer dig, udefra og ind, indefra og ud. Vi bliver større, men vi bliver også mindet om, hvor små vi er.

Den samme salighed

Jeg tror, enhver, der bader, genkender vandets fornyende kræfter. Men at lære et hav at kende fra en iskold januarnat til en hed juli er noget ganske særligt.

Respektfuld og stiv af kulde bøjer man nakken i vintermørket for langsomt at mærke havporten åbne sig. Det er næ-sten som et favntag. Og når lyset og var-men vender tilbage, føler man, at man har bestået en prøve. At man er blevet inviteret indenfor. Om vinteren er hver tåspids i vandoverfladen en erobring. Om sommeren går det hele af sig selv. Sandet, luften, den svage prikken af salt på huden, det store plask, når man ka-ster sig ned og lader sig omslutte.

Men bagefter – den samme salighed. Om vinteren at medbringe varmt vand i en lille balje. Livet, der breder sig fra fødderne og opad. Om sommeren at lade sig vindtørre af verdens største håndklæde.

Sådan blev Vesterhavet en særlig port til mit nye liv som præst. En forbindelses-linje. Fra havoverfladen til langt, langt ind under huden. Det begyndte med en lille kold tåspids, men jeg blev uventet varmt budt indenfor. Jeg blev modtaget. Jeg var ikke længere en fremmed.

For som det var med vandet, var det også med vendelboerne. De bærer dig oppe.

Sommer-konkurrence: Gæt en europæisk by

Hvor mange ledetråde skal du bruge til at gætte ugens by? En ny ledetråd bringes på Bagsiden hver dag fra mandag til fredag, og lørdag offentlig-gøres det rigtige svar også her på siden. Svaret skal afgives digitalt.

Svarer du rigtigt på ugens destination i sommerquizen, får du 1 lod i lodtrækningen om hovedpræmien på 5000 kroner til dagligvarer (Salling Group). Svarer du rigtigt to dage, har du 2 lodder i lodtrækningen og så fremdeles.

Bonus: Svarer du rigtigt på ugens destination, er du også med i lodtrækningen om et gavekort på 1000 kroner til dagligvarer.

Deltag i konkurrencen på k.dk/sommer

Ugens ledetråd 5 ud af 5

I ugens by begyndte man for 143 år siden byggeriet af det, der i dag er en af byens mest velbesøgte kirker, og det på trods af, at kirken endnu ikke står færdig – det ventes den dog at gøre i 2026.

spil & serier

mini-krydsord

Løsningen findes på siden Mennesker i dagens avis.

MINI 5743	BAG-VÆRK	TOSSE-GODE	BIL-UDSTYR	LAND	ROMER-TAL 6	NØJ-AGTIGE	LYN-ANGREB
SLADRE-HANK							
EDEL-SUSS							
BY I ITALIEN					SOLD KARIN-GEN		
ELEK-TRON-VOLT			SANGE OPHOL-DESIG				
ELE-MENT				DEL AF KORN-STRÅ PLUS			
SIERRA		V BEROEDE					SVAMP
PUTTER							
SY-TIL-BEHØR				HJULDEL		BETA-LINGS-MIDDEL	
DIST-RIKT		RETUR-TAST FLÆSK					
STONE			VEKST		UDBRUD AMPERE-TIME		
REVOLU-TIONÆR							
DYR				STÆRK			

HUNDEN FREDDIE
RADISERNE
STEEN & STOFFER

dagen i avisarkivet

På denne dag i 1967 kunne man læse om Danmarks første transmission af farvefjernsyn: "Det danske fjernsyn vil bringe sit første TV-show i farver lørdag den 26. august, oplyser Danmarks Radio. Showet vil kun kunne ses i farver i Storkøbenhavn og på en lille del af Sjælland – og naturligvis forudsat, at man har farvefjernsynsappa-rat. I øvrigt vil udsendelsen komme på skærmen i sort-hvidt som normalt."

Gå selv på opdagelse i k.dk/avisarkiv

sudoku

#747 Sværhedsgrad ★★

		3			9	5		
		5	2	1	8			
7							9	
8		4					6	
		2	1	7		9		8
5					3	7		
6				5		8		9
		1		3				

► Løsningen findes på siden Mennesker i dagens avis.